

Asia: VN/9627/2026

Hallituksen esitys eduskunnalle ammatillisesta koulutuksesta annetun lain muuttamisesta ja siihen liittyviksi laeiksi

Lausuntonne pääasiallinen sisältö

Lausuntonne pääasiallinen sisältö

STTK:n lausunto käsittelee työelämätoimikuntien lakkauttamista ja sen vaikutuksia ammatillisen koulutuksen järjestelmään. STTK ei kannata esitystä työelämätoimikuntien lakkauttamisesta ja katsoo, että työelämäyhteistyön toteutumista ammatillisessa koulutuksessa tulee kehittää opetus- ja kulttuuriministeriön työryhmän ehdotusten pohjalta.

Häiriötilanteita ja poikkeusoloja koskevat ehdotukset

Lausuntonne koskien häiriötilanteen määrittelyä

-

Lausuntonne koskien ehdotusta yksityisten koulutuksen järjestäjien varautumisvelvollisuudeksi

-

Lausuntonne koskien ehdotusta oppivelvollisten ensisijaisuudelle poikkeusoloissa ja häiriötilanteissa

-

Lausuntonne koskien ehdotusta ammatillisesta koulutuksesta annetun lain uudeksi 45 a §:ksi

-

Lausuntonne koskien ehdotusta ammatillisesta koulutuksesta annetun lain uudeksi 52 a §:ksi

-

Lausuntonne koskien ehdotusta ylioppilastutkinnosta annetun lain uudeksi 4 a §:ksi

-

Lausuntonne koskien ehdotusta lukiolain uudeksi 18 a §:ksi

-

Lausuntonne koskien ehdotusta lukiolain 4 §:n muuttamisesta

-

Lausuntonne koskien ehdotusta tutkintokoulutukseen valmentavasta koulutuksesta annetun lain uudeksi 26 a §:ksi

-

Ammatillisesta koulutuksesta annetun lain 8 §:ää koskevat muutokset

Lausuntonne koskien lain 8 §:ään ehdotettavia muutoksia

-

Ylioppilastutkinnosta annettuun lakiin ehdotettavat muutokset

Lausuntonne koskien lain 5 a §:ään ehdotettavaa muutosta

-

Lausuntonne koskien lain 21 §:ään ehdotettavaa muutosta

-

Lausuntonne koskien lain 22 §:ään ehdotettavaa muutosta

-

Lausuntonne koskien lain 24 §:ään ehdotettavaa muutosta

-

Ammatillisen koulutuksen työelämätoimikunnat

Lausuntonne koskien ammatillisen koulutuksen työelämätoimikuntia koskevia muutosehdotuksia

STTK ei kannata esitystä työelämätoimikuntien lakkauttamisesta. STTK osallistui opetus- ja kulttuuriministeriön asettamaan työryhmään, joka toimeksiantonsa mukaisesti valmisti ehdotuksia ammatillisen koulutuksen työelämäyhteistyön uudistamiseksi, yhteistyön organisoimiseksi ja työelämän näkyvyyden ja vaikuttavuuden parantamiseksi osana ammatillisen koulutuksen järjestelmää. Työryhmän ehdotukset työelämäyhteistyön kehittämisen suuntaviivoiksi on kirjattu työryhmän loppuraporttiin. Työryhmä ehdotti mm. työelämäyhteistyön uudenlaista organisointia parantamaan yhteistyön vaikuttavuutta kansallisella tasolla ja alueellisesti sekä työelämäyhteistyön vahvistamista ammatillisen koulutuksen laadun varmistamisessa.

Työryhmätyön ollessa käynnissä kävi esille, ettei työelämäyhteistyön toteuttamiselle ole ensi vuodesta alkaen rahoitusta. Työelämätoimikunnille osoitettujen resurssien leikkaamista on perusteltu valtiontalouden sopeuttamistoimilla. Työryhmän jäsenet jättivät loppuraporttiin

täydentävän lausuman, jossa tuotiin esille, että työ- ja elinkeinoelämän osallistuminen ammatillisen koulutuksen kehittämiseen on välttämätöntä ja tarvitsee tuekseen virallisen kansallisen rakenteen.

Opetus- ja kulttuuriministeriön linjauksissa ammatillisen koulutuksen kehittämiseksi tuodaan vahvasti esiin tarve vahvistaa koulutuksen työelämälähtöisyyttä. Ammatillisen koulutuksen valtakunnallisiksi tavoitteiksi on nostettu mm. työelämälähtöisyyden lisääminen siten, että osaamisen näytöt suoritetaan työelämässä. Myös oppisopimuksen ja koulutussopimuksen käyttöä halutaan lisätä. Opiskelijoiden työelämässä oppimisen ja osaamisen osoittamisen laadun varmistamisessa työelämäyhteistyön merkitys on kriittinen ja työelämätoimikunnilla on oma tärkeä tehtävänsä erityisesti osaamisen näyttöihin liittyvässä laadunvarmistuksessa.

Hallituksen esitysluonnoksessa työelämätoimikuntien lakkauttamisen vähäisiä vaikutuksia perustellaan mm. vetoamalla koulutuksen järjestäjien omaan laadunhallintaan. Käytännössä työelämäyhteistyön toteutumisessa ja siihen liittyvässä laadunhallinnassa on tälläkin hetkellä vaihtelua koulutuksen järjestäjien välillä. Tuoreessa Karvin arvioinnissa tarkasteltiin ammatillisen perustutkinnon suorittaneiden työllistymistä. Arvioinnissa tunnistettiin, että koulutuksen järjestäjien työelämäyhteistyön toteutumisessa on vaihtelua, ja että osaamistarpeiden ennakointia ja koulutustarjonnan suuntaamista alueen työelämän osaamistarpeisiin tulisi kehittää laajasti.

On käytännössä mahdotonta kehittää ammatillista koulutusta vastaamaan nykyistä paremmin työelämän ja toimialojen muuttuviin osaamistarpeisiin ilman monipuolista, jatkuvaa ja systemaattista työelämäyhteistyötä. Sen vuoksi on tärkeää, että opetus- ja kulttuuriministeriö voi edelleen asettaa työelämätoimikuntia. STTK katsoo, että työelämäyhteistyön toteutumista ammatillisessa koulutuksessa tulee kehittää työryhmän ehdotusten pohjalta.

Täsmennykset toisen asteen lukuvuosimaksuja koskeviin säännöksiin

Lausuntonne koskien lukiolain 34 a §:ään ehdotettavaa muutosta

-

Ammatillisen koulutuksen toiminnanohjauksen kokeilusta annettuun lakiin ehdotettava muutos

Lausuntonne koskien lain 3 §:ään ehdotettavaa muutosta

-

Nousiainen Riina
STTK ry.